

جلسه نهم (چپ مقدارها و راست مقدارها L_Value, R_Value)

مطلب خیلی ساده است در هر عبارت انتساب عبارتی که می تواند سمت چپ قرار گیرد یک چپ مقدار است و عبارتی که می تواند سمت راست قرار گیرد راست مقدار است و ای توانای بدین معناست که صحت عبارت را از بین نبرد در این مثال

x چپ مقدار و لا راست مقدار است

$x = y;$

در حالت کلی تمام متغیرها و به عبارتی از دید شئی گرایی تمام اشیا چپ مقدارند و تمام ثوابت رشته ای، کاراکتری و عددی چه به صورت شناسه و چه به صورت تایپ مستقیم راست مقدارند. توجه داشته باشید که یک عبارت می تواند هم چپ مقدار و هم راست مقدار باشد

برای مثال ثوابتی که در برنامه تعریف میشوند در لحظه تعریف که مقدار اولیه می گیرند چپ مقدارند اما بعد از آن راست مقدارند چرا که دیگر نمی توانند مقدار جدیدی بگیرند

تمام متغیرها هم می توانند چپ مقدار باشند هم راست مقدار

هدف از بیان این اصطلاحات خسته کننده دونکته مهم است
اول

رفرنس ها برای گرفتن مقدار اولیه نیاز به چپ مقدار دارند
به مثال توجه کنید

چپ مقدار = نام متغیر & نوع داده ای

```
int& x= a++;
```

```
int& x= ۷۸;
```

```
int& x=a/۲;
```

هیچ یک از سه مثال فوق صحیح نمی باشند زیرا هیچ یک از عبارات سمت راست چپ مقدار نیستند

اما مثال های زیر صحیح می باشند

```
int& x=a;
```

```
int& x=++a;
```

توابع دارای نوع بازگشتی راست مقدارند و نمی توانند در سمت چپ عبارات قرار گیرند مثل $myfunc()=۴$; اما راه حلی برای این کار وجود دارد حقیقت این است که برخی مواقع استفاده این چینی از یک تابع می تواند خیلی مفید باشد برای انجام این کار باید نوع بازگشتی تابع را به عنوان رفرنس تعریف نمود
مثال معروف این مبحث

```
int& max(int& a,int& b){
```

```
if(a>b)
```

```
return a;
```

```
else
```

```
return b;
```

```
}
```

```
void main(){
```

```
int x=۲,y=۴;
```

```
max(x,y)=۱۰۰;
```

```
cout<<max(x,y);  
}
```

در این مثال بدون دانستن اینکه x بزرگتر است یا y متغیر بزرگتر را تغییر دادیم و چاپ نمودیم!

چگونه کار میکند؟

برای اجرا چنین توابعی خود را گنج نکنید مثل توابع معمولی ابتدا تابع را اجرا نمایید بعد بجای عبارت فرا خوانی تابع یک رفرنس معمولی در نظر بگیرید که این رفرنس دقیقاً رفرنس عبارت بازگشت داده شده توسط دستور `return` درون تابع است به همین سادگی پس مسیر عکس این را در پیش نگیرید مثل این که عدد ۱۰۰ را بخواهید در تابع کپی کنید!!!

نکته:

اگر به مثال بالا دقیق تر نگاه کنید می بیند که آرگمان های تابع هم از نوع رفرنس هستن این نکته هیچ ربطی به رفرنس بودن نوع بازگشتی نداره یعنی اینکه می توان توابعی ایجاد کر که نوع بازگشتی رفرنس داشته باشن و آرگمان ها شون رفرنس نباشن پس این دو هیچ ربطی بهم ندارن اما دلیل این کار اینه که اگر آرگمان ها آرگمان معمولی باشن متغیر محلی محسوب میشوند و بعد از پایان اجرا تابع از بین میروند حالا اگر قرار باشد تابع رفرنسی به یکی از این متغیرها برگرداند مقدار بازگشتی تابع رفرنسی خواهد بود به محل نامعلومی از حافظه از آن فراتر تابع کار نخواهد کرد اما بتعریف اینگونه آرگمان ها پارامتر ها خود رفرنسی به متغیر های برنامه اصلی است و از حافظه آنها (x,y) استفاده میکنند بنابر این بعد از پایان اجرا تابع حافظه مربوط به آنها آزاد نخواهد شد. پس همیشه باید رفرنس بازگشتی تابع رفرنسی به متغیری باشد که بعد از پایان اجرا تابع حافظه اش آزاد نشود(به سیستم برگردانده نشود).

یک مثال معروف دیگر دسترسی به خانه های آرایه با استفاده از تابع است این مثال وقتی با مباحث شی گرای می مطرح می شود به کونه می شود که با دو عبارت `func(index)` و `x[index]` هم معنی می شوند و کاملاً یکسان عمل میکنند این مثال را در مباحث شی گرای مطرح می کنیم.

جلسه ی آینده در مورد رشته ها بحث می کنیم